

Tale om, at visse Lærere faae et bestemt aarligt Tillæg, der stadigt vender tilbage med samme Betsøb og aldrig kan stige eller blive mindre, saa kan jeg ikke indsee, at man behøver i mindste Maade at frygte for, at der kan lides et finantzielt Tab ved nu at vedtage en saadan Endring som den, Mindretallet har anseet for ønskelig.

Skjøndt, som jeg strax udtalte, Grunden, hvorfor jeg begjærede Ordet, nærmest var den, at jeg ønskede at paavise Urigtigheden af Ordførersens Paastand i Henseende til Mindretallets Forslag under Nr. 10, saa føler jeg mig dog nu, efterat den ærede sidste Taler har udtalt sig over de Punkter, hvori jeg hører til Fleertallet, endvidere forpligtet til at tytte nogle Ord om disse Forslag. Naar Udvalgets Fleertal er fremkommet med og meget maa anbefale Forslaget under Nr. 7, er det begrundet deri, at man har meent at opnaae tre Ting derved. For det Første har man meent at opnaae en finantziel Besparelse, og at man vil opnaae dette, er tydeligt nok paavist af den ærede Ordfører, saa at jeg ikke skal gjentage, hvad han sagde; men jeg skal dog dertil sige, at jeg troer, at der er endnu een finantziel Besparelse, som man herved vil opnaae, og som den ærede Ordfører ikke omtalte, og det er nemlig med Hensyn til den ikke ringe Afgift, som vil komme paa Pensionskontoen. Det er min Overbeviisning, at Pensionskontoen netop for afgaaede Lærere ved lærde Skoler i Tidens Løb vil blive forholdsmæssig meget stor, saafremt man ikke vil gaae den af Udvalgets Fleertal anviste Vej. Naar Lærerne ved de lærde Skoler, saaledes som det nu er Tilfældet, ikke alene ere fast ansatte med Pensionsberettigelse, men ogsaa ansatte paa en saadan Maade, at de, saa at sige, i Reglen leve hele deres virksomme Liv der, vil der komme en Tid, hvor der ved de fleste Skoler er en Mængde ældre Lærere, og nu er det Noget, der maa være vitterligt for Alle, at netop Lærervirksomheden er en Virksomhed, som, naar Folk blive ældre, ikke ligger for de fleste. Det vil derfor blive saaledes, at man i Skolevæsenets Interesse vil komme til at afskedige og pensionere en heel Deel Lærere, som ikke i og for sig ere fuldstændig aflægs, men tværtimod endnu kunde

have været ganske brugbare i forskjellige andre praktiske Stillinger, naar de i rette Tid vare komne derind. Det Andet, man har villet opnaae, staaer i Forbindelse hermed, og er for mig det Vigtigste, og det er det, at efter min fulde Overbeviisning vil en saadan Forandring være i Skolevæsenets Lær. Jeg troer ganske sikkert, at det er ønskeligt, at der ved enhver Skole er et vist Antal Mænd, der kunne siges at have gjort Skolefaget til deres Livsopgave, og som derfor ikke alene kunne vedligeholde Traaden i Skolen, men som tillige kunne antages for at være saa videnskabeligt uddannede og saa specielt kyndige i deres Fag, at de kunne med tilstrækkelig Dygtighed lede Underviisningen i de høiere Classer; derimod troer jeg ikke, at det er nødvendigt i de lavere Classer at have saadanne Mænd, som man kan sige ere ganske særligt videnskabeligt uddannede i deres Fag. Jeg troer, at det er ganske andre Egenskaber, det væsentlig kommer an paa i de lavere Classer. Der kommer det mere an paa, troer jeg, at have et vist naturligt Greb paa Underviisning, at kunne sætte sig i det rette Forhold til Disciplene; hvad derimod angaaer selve Fagunderviisningen, da er den endnu ikke saa vidt fremstreden i disse Classer, at det er nødvendigt dertil at have Mænd, om hvem man kan sige, at de ere fortrinlig videnskabeligt dannede i et eller flere specielle Fag. Noget Andet er det naturligvis, at det maa være Mænd, der ere i Besiddelse af almindelige grundige Kundskaber i deres Fag. — Men naar man stiller sine Forbringinger saaledes, troer jeg ikke, at den ærede Ordfører for Mindretallet har Ret, naar han udtalte, at det vil skorte paa gode Kræfter til den Betaling, som her er foreslaaet, idet man gaaer ud fra, at Stillingen som Lærer skal for en stor Mængdes Vedkommende kun være en Overgangsstilling til andre Livsvirksomheder. — Endelig troer jeg ogsaa, at dette Forslag vil være ønskeligt fra selve Lærernes Standpunkt. Det var dette Punkt, ved hvilket det ærede Mindretal mest dvælede, og om hvilket han udtalte sig med størst Kraft; men jeg troer ikke desto mindre, at han tager Feil, naar han mener, at det absolut vil være imod Lærernes Interesse at vedtage Fleertallets Forslag. Jeg troer, at det